

мати гарно розвинену емпатійність і толерантність. Бути тактовним у процесі спілкування, дати дитині те безпечне місце та того безпечного дорослого, яких вона потребує в тих несприятливих чи навіть небезпечних умовах в яких опинилась. Для поліцейського важливим є розуміння, як потрібно спілкуватися, та надавати саме психологічну допомогу, на що звернути увагу, що врахувати та якомога якісніше та ефективніше виконати свою роботи щоб допомогти дитині.

Список використаних джерел

1. Наказ від 19.12.2017 №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. URL : Про затвердження Інструкції з о... | від 19.12.2017 № 1044 (rada.gov.ua)
2. Мітченко К. В. Надання первинної психологічної допомоги дітям, які стали жертвами злочинів: практичний досвід. С. 114-117. URL : ЗБІРНИК_ТЕЗ Міжн. конф Травень 2023.pdf (iitta.gov.ua) (дата звернення 12.01.2024).
3. Ваньчик Ю. А.. Професійне спілкування поліцейських із різними категоріями громадян С. .62-63. URL : 15.pdf (nuoua.od.ua) (дата звернення 12.01.2024).
4. Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. Київ, 2021. С. 19-20. URL : Green Room Methodology for Police Officers.pdf (unicef.org) (дата звернення 12.01.2024).

Олена НОВАК

студентка ННІПО

Артур МАРГУЛОВ

доктор історичних наук, доцент,
професор кафедри міжнародних
відносин та соціально-
гуманітарних дисциплін
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕРЖАВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ: СУЧАСНІСТЬ

На сьогоднішній день питання щодо формування свідомих і відповідальних громадян України набуває особливої уваги, особливо під час воєнного режиму. Формування активного та стабільного громадянського суспільства в Україні є необхідним, оскільки воно відіграє ключову роль у демократичному розвитку країни, забезпечує відповідальність влади, захищає права та інтереси громадян, а також сприяє вирішенню важливих соціальних питань. Громадянське суспільство – це сукупність недержавних організацій, що представляють волю та інтереси громадян для здійснення та захисту прав і свобод. Функціонування громадянського суспільства неможливе без

громадянина як самостійного члена суспільства (як індивіда), який виявляє свою активність і є корисним для громади [4, с. 7].

Конституція України регламентує найголовніші норми, що відіграють роль у формуванні громадян України. Відповідно до ст. 1 даного нормативно-правового акту, Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Тому в такій державі, згідно зі ст. 3 вищезазначеного закону, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. Що в свою чергу підкреслює значення свідомих громадян для формування суспільства в цілому на всій території України.

Проте, укорінення основ республіканізму, тобто формування ефективного громадянського суспільства, вимагає зміни філософії державного управління. Це має першим на практиці перейти до принципів відкритості та прозорості та продемонструвати, що сприйняття громадянина та громадянського суспільства виступають як рівноправні державі суб'єкти державотворчого процесу. Бо саме активність громадян, соціальна взаємодія тощо, залежать певним чином від позиції самої влади [2, с. 222].

Станом на 2018 рік після опитування представниками громадських організацій щодо ефективних способів впливу громадського сектору на владу, найбільш вигідними стали: засоби масової інформації, створення сильних об'єднань громадських організацій, звернення до міжнародних організацій, публічне обговорення суспільних проблем та пропонування вирішення цих питань і т. д. [3, с. 26]. А це свідчить про потяг до покращення влади ще шість років тому. В наш час ми вже мали б бачити зміни у цьому напрямку. Звичайно, вторгнення РФ на територію України значно зупинило даний процес.

На даний час всі сили, спрямовані на підтримку фронту, що також можна розглянути як згуртованість громадян. Ситуація тісної взаємодії збройних сил і громадськості, яка склалася з 2014 року і подекуди зберігається донині (це різноманітна допомога ЗСУ), можлива лише в умовах війни, коли існує загроза самому існуванню держави. Справжню боєздатність збройних сил не можна забезпечити за допомогою волонтерського руху, це має забезпечити держава. Наразі у розвинених країнах у мирний час громадська діяльність зосереджена переважно на систематичному контролі за виконанням державою своїх зобов'язань [4, с. 9]. Тобто те, що відбувається після 24 лютого 2022 року. Згуртованість українського народу відбулася після початку війни, це дуже добре з одного боку, оскільки більшість громадян формують свідоме та відповідальне суспільство, а з іншого питання корупції навіть під час війни, на жаль, залишається актуальним (наприклад ситуація, коли звичайні люди збирають кошти на амуніцію військовим, а вони через свою жадність перепродають все, що надали їм звичайні люди).

Відступимо від війни та повернемося до формування громадян України, а саме до низка інституцій, які відіграють важливу роль у формуванні та

розвитку громадянського суспільства. До них можна віднести: громадські організації – добровільні об'єднання громадян, які створені для реалізації спільних цілей та завдань стосовно покращення країни в цілому; благодійні фонди – неприбуткові організації, які збирають кошти та надають допомогу нужденним; ЗМІ – засоби масової інформація, які надають громадянам доступ до інформації, розслідують корупцію та зловживання владою тощо (про це вже йшла мова вище, але слід пам'ятати про аналіз інформації для розуміння «правди та неправди») і т. д.

Таким чином, громадянське суспільство є проявом найвищого рівня організації державної влади, за якого максимально забезпечується можливість реалізації прав та інтересів осіб, участь у державних справах, а також гармонійне розкриття творчих здібностей [2, с. 224]. Формування свідомого та відповідального громадянського суспільства в Україні є запорукою демократичного розвитку країни, захисту прав та свобод громадян, а також вирішення важливих соціальних проблем. Вторгнення РФ на територію України певним чином відіграло роль на формування громадян під час війни, це сприяло об'єднанню громадян, віри у свою державу та щасливе її майбутнє.

Усупереч загарбницькій війні, розв'язаній РФ, громадянське суспільство в Україні продовжує розвиватися. Це є помітним по збільшенню кількості активістів, які борються за свої права та свободи, з'являються нові громадські організації. На жаль, залишається проблемне питання щодо ЗМІ, через «вкиди» країни агресора стає важко сприймати належну інформацію, що відбувається в країні. Але віримо у силу нашої демократичної держави, народ, органи МВС та ЗСУ.

Список використаних джерел

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>.
2. Gorlenko V. V. FORMATION OF CURRENT CIVIL SOCIETY IN UKRAINE: PECULIARITIES OF THE INFLUENCE OF THE STATE. Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series: Juridical Sciences. 2019. Т. 4. С. 221–226. URL : <https://doi.org/10.32838/1606-3716/2019.4/36>.
3. Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Андріученко Т. В., Бекешкіна І. Е. та ін.] ; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. Київ : НІСД, 2018. 128 с.
4. Взаємодія Збройних сил України з громадянським суспільством: довідник / [Кравченко Л. О., Нікітук Т. А., Лукічов В. Л., Арнаутова В. В.]; за заг. ред. Л. О. Кравченко. Київ, 2021. 48 с.
5. Маргулов А. Х. Громадянське суспільство в Україні: історичні ретроспективи. 2018.